

Apstākļi:

„Baltijas Semkopja” Administrācija, Ār-Nīgas Ralku-celā Nr. 14, Puhzišņu Gederta un beedra grahmatu-bodē. Vei tam Nīgā: Altberga un Kapteina grahmatu-bodēs. Zitās pilfētās: wifās grahm.-bodēs. Uj laukēem: pee pagastu-waldem, mahžitajeem, skolotajeem, ic.

8. gads.

Rīgā, 8. septembrī.

Mašā ar beefuhtšann par paši:

Ar Beelikumu: par gadu 3 rubl., beš Beelikuma 1 rubl. 60 kap.
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., beš Beelikuma 85 kap.
Mašā ekspedizija un grahmatu-bodis fanemot:
Ar Beelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., beš Beelikuma 1 rubl.
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., beš Beelikuma 55 kap.
Beelikums ween par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinajumus, par 8 kap. šihu rakstu rindām, nem pretim S. Alluans, Jelgavā; Zeepinsch, Behtis; Salleneeks, Bauštā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopja redakcija, administrācija un ekspedizija atronahs Ār-Nīgas Ralku-celā Nr. 14.

Saimneezības nodala.

Einu mehrzešana.

Kapeh; nemehrzetus linus newar apstrahdat? Nemehrzetus linus apstrahdami (paikdami, suladami) mehš pasaudetu daudš darba un puhliu, eegubtu tilai flikti iſtrahdatuſ linus ar ſapluklatahm, ſarauſtitahm ſchleesnahm. Tas notiktu zaur to, ka linu ſchleesnas zaur ſinamu lipigu weelu ne ween ſawā ſtopā, bet ari ar lahteem (ſpakeem) ir zeeſchi ſaweenotas. Lai ſchleesnu ſaite iſmihktu, lai ſchleesnas taptu ſwabadaš, tapeh; linus mehrzejam, jo lipigā weela uhdenti iſkuhſt. Augſchgalōš ir linu ſchleesnas ar weenu zeeſchal ſaweenotas, ne kā apalſchgalōš, tapeh; ari augſchgali daudš lehnal mirkſt, ne kā apalſchgali. Zaur to nu noteel, ka augſchgali ne kad nedabon til kreetni iſmirkt, kā apalſchgali, no luezem ari wiſwairal pakulu robahš. Wiſlabak iſmirkt ar weenu wiſejāš ſchleesnas un tapeh; ari labakāš, ne kā galu ſchleesnas.

Zil tahtu ſchleesnas labums atkarahš no linu mehrzešanaš? Wiſa linu mehrzetaja mahſla paſtahw eekſch tam, ka taš labi noſlahrſt, zil tahtu lini ja-puhdē uhdenti, zitadi war weegli ween atgaditeeš, ka lini waj nu pilnigi nedabon iſmirkt, jeb ari pahrmirkſt. Neſmirktuſchus linus loti gruhti apstrahdat, it ihpaſchi paiſt un ſulat; pee tam ſchleesna ir weegla, ſtipruma un krahſas ſinā neweenada. Pahrmehrzeti lini iſdod maš ſchleesnu, un taš paſchāš naw ne maš ſtipraš. Zaur fliktu mehrzešanu war wiſlabakōš linuſ ſamaitat.

Wopluhktōš linuſ iſlah; waj nu uſ plawahm, rugajeem u. t. pr., pee lam tee zaur gaiſa, raſaš, ſauleš un leetus darbiu iſmirkt, jeb ari toš eemehr; uhdenti. Pee mums, Wiſſemē un Kurſemē, gan pirmā mehrzešanaš wiſhe, zil mums ſinamš, maš paſiſtama; tomehr nebušs weſtigi, kad ari ar to eepaſiſtameeš.

I. Raſaš mehrzešana.

Kahdā weeta raſaš mehrzešana wiſlabak iſdarama? Pee raſaš mehrzešanaš linuſ war iſklaht waj nu uſ rugajeem (ſtublajeem), uſ plawaš jeb ari uſ gani-bahm. Wiſlabakā linu iſlahſchanaš weeta ir ſtublaji, jeb rugaji, kaš pee tam wehl ar jaunu ahholiſu apaugufchi; laba ir ari plawa, kaš naw ar wiſai leelu ſahli apaugufchi. It ihpaſchi jaluhko uſ to, ka lini taptu iſklahti uſ tabdahm weetahm, kaš weenabi un labi ar ne wiſai augſtu ſahli apaugufchāš, tapeh; ka tahtdāš weetaš iſklahti lini nepe-durahš pee ſemeš (kaš gauſchi flikti mehrzešanaš laikā) un netop no wehja iſdenati un ſajaukti, jo ſahle toš ſatura kopā. Uſ auſu ſtublajeem neder linuſ iſklaht, tapeh; ka pee tam ſchleesnas top raibaš. Weſ tam wehl linu iſlahſchanaš weetai wajaga but lihdſenai, kur ſaule ſpihd wirſā, labak ſauſai, ne kā drehgnai, un wiſadā wiſhē no koleem, kalneem, jeb ari ehlahm eeflehgtai.

Kad gan wiſlabak raſaš mehrzešana iſdarama? Marta un aprila mehneſchi jeb ari pawaſariš ja-uſluhko ar weenu par wiſlabakō un iſdewigakō raſaš mehrzešanaš laiku, kaut gan linuſ raſā war mehrzet ari ſep-tembra eefahlumā. Pawaſariš mehrzeti lini nezeefch ne zaur pahral ſlitu gaiſu, neſj ari zaur karſtu ſauli; naw gan leedſamš, ka pee tam lineem war ſlahdet ahtri kuh-ſtoſchš ſneegš, bet tahtdš ſneegš tomehr reti kad til launš, kā leetus, kaš ſeptembrī liht. Weſ tam wehl ſchāi laikā linuſ mehrzejet naw no ſalnahm jabaidahš, kahdāš mehſ eeraſteeš, kad linuſ ap ſeptembra beigahm mehrzejam. No linu mehrzešanaš raſā jaſargajahš auguſta un maja mehneſchōš; auguſtā tapeh; ka lineem war ſlahdet karſta ſaule un raſa, majā tapeh; ka lini no karſtāš ſauleš war wairal iſmirkt (pahrupt), ne kā wajaga.

Kā lini ja iſklaht? Ne iſchahmetuſ linuſ nekad newajaga iſklaht. Lai linu mehrzešana raſā labi iſdotoš, tad lini jaſoriē un ja iſklaht; kahtigāš rindāš, pee lam ſakru gali jalēel uſ to puſi, no luezenē wiſwairal wehſch puhſch. Tad ari jaſkatahš uſ to, ka lini neguletu blaheem un ka weenaš rindāš galotneš apſegtu otraš rindāš ſakru galuſ. Tā iſklahteem lineem wehſch gan puhtihš zauri, bet linuſ nemudſchinahš. Droſchibaš dehl uſ pirmāš rindāš war ari uſlikt kahtti. Iſlahſchana noteel ar weenu no plawaš jeb rugaja kreifāš puſeš ſahlot uſ labo puſi. Pee

linu iſlahſchanaš ſingri ween jaſkatahš uſ to, ka ta no-tiktu weenabi, zitadi lini ſtipruma un krahſas ſinā neiſnahl weenabi, un war pat ſajauht.

Kaš daramš, lamehr lini iſklahti? Ja peh; linu iſlahſchanaš gruhti ſagaidit leetu, tad ir derigi, ka linuſ tuhliā aplaiſta ar uhdenti. Weſ tam lini arweenu ja-aggroſa. Schiſ darbš loti ſwarigš un wajadigš, lai ſaule, raſa un leetus woretu uſ reiſu darboteeš tāpat uſ wirſejahm, kā apalſchėjahm linu kahtahm. Weſ tam wehl pee leelaš raſaš un ſauleš ſituma, beš leetus, wirſeje lini iſmirkt ahtrai, ne kā apalſchjeje, lamehr pee leetaina un it ihpaſchi pee miglaina, jeb ari pee ſauſa laika beſ raſaš, daudš ahtrala iſmirkt ta puſe lineem, kaš gul pee ſemeš. Linu apgroſchana it ihpaſchi wajadigā, jo zitadi newar weenadaš ſchleesnu krahſaš panahlt; tāpat ari pee neapgroſiteem lineem ſchleesnas ſtiprumš ne kad nebuš weenadaš. Labal ir ar weenu, kad linuſ apgroſa beehchal, ne kā retal; ſchiš darbš ja iſdara eepreeſch leetus un rahmā laika. Linu apgroſchānu iſdara waj nu ar grabbelli jeb ari ar aſi notehtu, palihktu, gludenu meetu. Pee tam jaſar-gajahš no linu ſajauhtchanaš. Ja lini ſmuki un kahtigi iſklahti, tad ari apgroſchana eet ahtri un weegli.

Zil ilgi wellahš raſaš mehrzešana? Loti gruhti noteikt, zil ilgā laikā lini raſā waretu iſmirkt, jo ſchē atkarahš wiſe no laika; pee tam wehl ja-eewehro, ka reſni lini iſmirkt ahtrai, ne kā teewi lini. Wiſpahrigi ja-ſaka, ka no raſaš mehrzešanaš reti kad iſnahl laba ſchleesna. Ja mehrzešanaš laika paredſamš autiſ laikš, bet lini wehl nebut naw iſmirktuſchi, tad labal linuſ ſaxemt un lihdš nahloſcham gadam uſglabat, ne kā ſamaitat.

Kā lai ſinam, kaš lini iſmirktuſchi? Kad linu dſellenā krahſa pahrmehrſchāš pelekā, tad ruhpiigi ja-eewehro ſteebro ihpaſchibu iſmainiſchanaš un lini ar weenu ja-iſmehgina, ko iſdara tā: panem linu, iſchahwē to ſaule un pahrlauſch tad kahti iſchetri zelli no ſalneš; ja lini pilnigi gatawi, tad kahtš jau ir til trauſliš, ka taš ar troſfni pahrluhſt un ſchleesna no ſpakeem it weegli atda-lahš. Daſchi nem reiſahm ari wairal linu no daſchadahm weetahm, iſchahwē toš ſaule un tad paſa. Ja ſchleesna pee tam weegli no ſpakeem atdalahš, tad ſinamš lini pil-nigi iſmirktuſchi. Schē iſmehginajumi ja-atjauno it beehchi, zitadi linuſ weegli ween war pahrmehrzet.

Raſā mehrzeto linu ſaxemſchana. Kad lini iſmirktuſchi, tad toš pahri ſtundaš eepreeſch ſaxemſchanaš no ſemeš wajaga druſzin uſ augſchu pajekt, pee lam linu kaht-tahm wehſch iſpuhſch zauri un lini peh; tam daudš ahtrai iſchuhſt. Peh; tam kahtahš iſmehrzeto linu ſaxemſchana, pee lam galotneš pajekt uſ augſchu un ſaxem ſaujāš (peh-dāš, kuhliſchōš) ar teem paſcheem lineem. Saſeetoš kuhli-ſchus atſahj tapat ſahwuš uſ laula, pee lam tee maš ſtundaš iſchuhſt. Kad lini iſchuhwuſchi, toš ſaxem leeladōš kuhlōš un ſakrauj ſauſā pajumtē, kur wehſch well zauri; ſchē lini paleel lihdš tahtalai apſtrahdaſchanaš. Pee ſaxem-ſchanaš lini jaſorteerē peh; krahſaš, garuma un reſnuma. Saſaxemſchanaš newajaga notikt ne agri no rihta neſj ari wehlu watarā.

Linu mehrzešana uhdenti.

Preeſch linu mehrzešanaš mehdi leetat diwejadu uhdenti, proti ſahwofchu, jeb telofchu. Abahm mehrze-ſchanaš wiſhem ir ſawi labumi, bet ari ſawi fliktumi. Tapeh; taš derehš katru par ſewi ſchē apluhlot.

Linu mehrzešana ſahwofchā uhdenti.

Kā lini mahrli ja-eetaiſa ſahwofchā uhdenti? Pee linu mahrlu rakſchanaš jaſargajahš no mahla ſemeš, jo tahtdōš mahrlōš mehrzeti lini dabon eedſeltenuſ raibumuſ. Ja ſaimneezibā naw zitadaš ſemeš, tad mahrla dibenš ja-apsedš ar alſchāna ſareem, kuri jo derigaki tapeh; ka ſchleesnas no teem dabon gaiſchi eepelku krahſu un laiſtahš kā ſudrahš. Alſchānu ſaruš eeleel mahrlā jau kahtdāš iſchetrapajmit deenaš eepreeſch linu mehrzešanaš. Mahrkeem newajaga pahral ſelleem, neſj ari par daudš diſkeem but; wiſderigakāš diſkumš ir iſchetraš lihdš peegāš pehdāš. Ja mahrlš huš ſeklaš, tad garuš linuſ newarehš ſahwu eemehrkt (kaš loti teizami) un beš tam wehl linuſ neapſegē ne no apalſchāš, neſj ari no wirtuš wajadigā uhdentš kahtta. Ja mahrlš pahral diſchch, tad tašā daudš uhdēna, kuru

ſaule til ahtri un weenabi newar ſaſilbit. Wiſlabakš ir iſchetruhrainš, 12 lihdš 18 pehdāš plātš mahrlš, kura garumš, ſinamš, atkarahš no tam, zil daudš linu ſaim-neezibā. Daudš ſemkopju mehdi linu mahrlu dibenu un ſeenaš iſmuhret ar ſteegeleem; kur ſteegeli naw pee rolaš, jeb ari kur tee loti dahrigi, tur linu mahrlu ſeenaš mehdi iſbhuhwet ar „ſteebreem” jeb ari ar deſkeem aplikt, pee lam mahrla dibenu, ja taš naw iſ mahla, war alſchāi ari tāpat neapſegtu. Linu mahrlāš wajaga peepilbit ar uhdenti jau kahtdūš mehneſchus eepreeſch linu mehrzešanaš, lai mahrlā dabutu kreetni eemirkt un uhdentš ſaſlitu. Ja mahrlā uhdenti zitadi newar eedabut, tad taš, ſinamš, japeewē ar muzahm. Uhdenti wajaga but tihram (tašā nedriht pel-dofchāš ſoku lapāš but) un miſhtiam. Labš uhdentš preeſch linu mehrzešanaš til wajadigš, ka taš no atſaſakahm weetahm mahrlam japeewē, ja tahtā tuwumā naw. Schāi ſinā leetus un ſneega uhdentš wiſlabakāiſ, un tapeh; loti teizami, ja ween laikš un darba ſpehti to atkaij, jau pee laika preeſch ſchahda uhdēna uſglabaſchanaš ihpaſchāš bedreš un dihtuš iſrakt. Wiſadā ſinā zeetš uhdentš linu mehrzešanaš nemaš neder.

Linu mahrli linu audſinaſchanaš ſinā no loti leela ſwara, jo no laba, linu mehrzešanaš deriga uhdēna atka-rahš linu ſchleesnas labumuš. Zaur nederigeem mahrkeem jau daſchš labš buš wiſbrangaki noauguſchōš linuſ ſa-maitajiš. Pee mums raſaš mehrzešana, kā jau augſchā mineš, maš paſiſtama un paraſta, un tā tad raſchigā gabā beehchi ween atgadahš, ka ſemkopis, mahrlu truhzibaš atgadajumā, neſina, kā iſpalihdſeteēš. Rakſitajam wehl tagad atminā 1861. gadaš, kur wiza tehwan Groſdonā loti labi lini bija noauguſchi, bet zaur linu mahrlu truhzibu ne maja ſlahde notifa. Tapeh; buš loti derigi, kad iſ katriš linu audſinatajēš jau pee laika ruhpeeeš par kreet-neem linu mahrkeem.

(Turymat beigumš.)

Wefelibāš padomneekš.

L i ſ.

(Beigumš.)

Bet nerunaſim ſchē no nepraſcheem, prahtigeē taſchū wehleſeeš ſinat, kā teem no ſchiš ſlimibaš jaſargajahš un kaš teem pee ſlimibaš iſſchchanaš jadara.

Kaš grih wefelš palikt, tam jagahda par loti tihru gaiſu, kur taš eet un ſtahw, ſtrahdā un guſ. Ehd kreetni, ruhpeeeš par labu ſagremoſchānu, kahtigu zaureeſchānu, nepahrmehrt naktiš par deenahm un un otradi, ne-eſt ne-kahtā ſinā neſahhtigš un eewehro arweenu to, ka tihš uhdentš meefā un miſhtihš wehſē uhdentš ap meefu Tami labalee draugi, kaš Tami no daſchdaſchadahm kaitem iſ-ſargā. Maſgajeēš uſzihtigi, dſer uſzihtigi, wiſlabak ſinamš tihru, ſkaidru uhdenti, kā taš iſ awota werd ahtrā. Wari dſert ari weeglu, labi iſtruhguſchu alu, bet newiſ karſto ſaſiju, ar ko zilwell beehchi ween paraduſchi wehderu pahr-pludinat.

Maſgateēš wajaga tilai auſtā uhdenti un loti beehchi. Geſahlumā ſinamš daſcham labam auſtiš uhdentš nepatihl, bet mehginu ween, redſeſi, ka ar to drihſi apradiſi, ſinamš til weegli gan nē, kā ar naktiſwahrkeem jeb alſi ſtopina.

Ruhpeeeš, ka iſ nomakeem (noeeſchān weetahm) gahſaš nenahl iſtabāš un wehdini pehdējāš arweenu. — Atſahj pur-wainuſ apgabaluſ, neuſtureēš pee diſkeem, kuru ſapuwuſchā uhdenti wardēš kwarſchch; un ja Tew tur jauſturahš, tad nepatez ilgal, neſā wajadigš un ej tad arweenu tihtrā, ſauſā gaiſā wehjam preti, paſtaigateēš.

No tiſa lipſchanaš kaudihš pahrlēeku baiddahš. Iſhu brihdi pee ſlimneela uſturedameēš nekad neſaſlimſi. Stu-denti nodarbojahš daudš reiſ wairal kā gadu, deenu no deenaš ſlimikā ap tiſa ſlimneekēem, kuru leelāš pilfētāš nekad netruhſi. Wineem naw nekahda zita iſſargahſchanaš lihdſekla, ka tilai droſchiba. Zitadi ſinamš ir ar ſlimneeku kopejeem. Teem wajadsetu iſ puſdeenaš mainiteēš un brihwlaikā labi ilgi ſkaidrā gaiſā uſtuteēš.

Slimneekam wajaga wiſpirmš laba, tihra gaiſa. Ja wiza diſhwollk ta truhſt, tad wed to labak uſ ſlimnigu.

Kreemās flimnigās, tā Leipzīgā, nenomirē ne zertotā dala til daudš flimneeku, tā wispabrigi peenemē.

Ja flimneeks paleel sawā dīhwolkā, tad wehđini wispirmš wina istabu. Tā ka pee tifa plauškas libđi zeeš, tad ruhpejees, ka gaisa temperatūra sem feshpadsmit gradu R. nenofrihtahš.

Flimneeks pirmā nedekā diwas libđi trihs reises 25 libđi 26 gradi fīltā uhdent japelđina, defmit libđi peezpadsmit minutes ilgi, labi janoflauka un tihra, newisai mihlštā gultā ja-eegulda. Jil beeschi flimneeks wehlal jamašgā, to noteiks ahris. Pastarpu deenās, kur flimneeku nemasgā, wina meefu war ar etika uhdenti weegli norihwet. It ihpafchi ruhpejees, ka ap flimneeku walđitu meers un flufums.

Leels swarš jaleel uf ehdeeneem. Mehs augšam jau peeminejam, jil swarigās pahrgroškanahš noteel sarnās. Slimā glumo sarnu eefšpufe stipri jafargā un tapehš, sinams, flimneeks geubti fagretojamas baribas nedrihšt boudit. Pirmā laikā flimneeks ari nemas negrib ehst; bet kad flimiba aifneegufe wifaugitako pafahpeenu, flimneeks beeschi ween wehlejšahš laut ko ehst. Šhe flimneeka griba nemas naw ja-eewehro. Zaur wina gribas neispildifchanu nelad neslahdeš, zaur ispildifchanu nelahda labuma nepadarif. Domehr flimneekam newajaga baribas glušchi leegt. Dodi tam to kā dšhreenu (supu, uhdenti isfultu pautu), peenu, galas ekstraktu u. t. pr.). Ja flimneeks loti wehlahš malzinu alus jeb wihna, tad wari wina gribu ispilbit. Slahpes dšhni or tihru, aukstu, newis uswahritu uhdenti; ja wehders naw zaurš, tad war ari auglu limonadi, ahholu, bumbeeru jeb maišes supu dot, bet bes pipareem.

Ja drudšis mitejees un flimneeks preefš wahjo fpehlu atjaunofchanas pagehr baribas, tad turees arweenu pee fpehzigās supas, pauņem un peena, dod tad ari drufzja maišes un glahfi alus. Wehlal flimneeks jau war baudit putnu, teku un beidšot leellopu gaku un zitūs ideenifškiģu ehdeenus.

Uf flimneeku murgofchanu nemas neklaufees; murgofchana nenofihmē ne launu, ne labu.

Flimneeks drihšt gultu atlahi tikai tad, kad wifmajakais trihs deenas no weetas wina temperatūra rihtšs un walarōš ir 29,6 gradi R. jeb 37 gradi Zelfius'a termometra. Tikai tad tas drihšt lahđas stundas ahrpus gultas pawadit un pee fīltā, jauka laika ari is istabas iseet ahrā.

Wifu, ko šhe efam teifufchi, ne-efam tapehš rakstijufchi, lai il katris jau pats praštu ar tifu fashimufchus zilwelus ahršet. Efam aifrohdijufchi, tā flimibas atgadijumā wifpahrigi jaiturahš, kas jadara un kas naw jadara, kad tam prahtiga ahrsta tuhlija naw pee rolas.

Wispabriga dala.

Išflaidrojums.

Sarunadamees ar mani par Randawas flolotaju fapulzi, Wehtina lungs wehlejees, ka es sawā siojumā weenu weetu, kur wiafch peemineš, paplašchinatu. Es biju siojis, ka Wehtina lgs teizis, Zrlawas seminaristi topot musikas sīnā tahtlaki par ahrfemes seminaristēm. Teizis wiafch gan to efot, bet ne no femis, jo ta butu pafchusleelifchanahš, tadeht ka wiafch pats efot musikas flolotajš Zrlawā. Wiafch to efot teizis pehš seminarijas flolotaja Kades lga siojumā. Tas efot isfubitšs no brunneezibas, lai eepafihšos ar ahrfemes seminarijam, un efot wiazam rokstijis, ka tajās seminarijās, kur wiafch bijis, neteelot til tahtlu tā Zrlawā ar musiku praktifkā sīnā, teoretifkā turpretim tahtlaku. Bet tad wiafch jo projam išflaidroja, ka teorija bes praktiflas isweizibas musikā nekā nenofihmejot; kur wiazam ari taifniba. — Pee tahš pafchās reišas es labpraht peeminetu, ka manā siojumā daščas weetas fluwufchās nefaprotamas zaur išlaidumeem un drukas fluhđahm, pee lam ne es, nedš zeen. redalžija wainiga. Drawneeks.

Daščadas sinas.

No eefšfemes.

No Rīgas. 27. augustā bija Molojaroflawfšas kahjineeku regimentē preeka deena. — Tika išdalitas goda algas labakajeem šchahwejeem. Defmiti dabuja pulfškas un 38. ismaksaja naudas algu pehš išfchautas wehrtibas. Kara musika apfweizinoja katru apbalwoto ar fīlaku trofknai. — Bei nereti fauli pilnā spofchumā efofchu mehđs mahloni segt, tā ari fchini brihđi nahža zits nopeetnaks gadijums, kas par pirmo dšlakus eefpaidus katra atmira pameta: Regimente atwadijahš no fawa bijufchā wadoza un sehwa, zeen. palfawneeka Marfofšchilowa lunga, kurfch, lai gan tikai weenu gadu mineto regimenti wadija, tomehr, tā wareja nojehgt. bija fawu apafchneeku mihlešibu eegu

wis, jo pee atwadifchanahš ne retam starp fareiwjeem wareja azis afaras mirđsam redset.

Loti aifgrahbofchi bija ari redšot wezo fareiwi, Marfofšchilowu, kurfch no fawa pulla atwadotees ari raubaja.

Stati, nerimšofchi urah fauzeeni un fīfnaiga labwehlešana aifbrauzeju pawadija. Semiš.

Widšemes gubernators kambarfungs barons Uegfūll-Gūldenbands, tā šhejeenes Wahju awišes dabufufchās dšdet, fchonedel greefifchotees atlak uf Rīgu.

No Strihwermufchās. Swehtdeen, 22. augustā fch. g., pee Strihwermufchās Dahbol-froga atrafšs isfīlts behrns, meitene. Behrns leelahš but wairaf deenu wezš. Polizija dšen behrna mahtei pehđas. Dbl. Jtbs.

Tukuma Weefīgā beedriba swineja 29. augustā brihw-laišchanas fwehtfus, kuri wispabri nemot isdewahš itin labi. Kā ilfahš, wifā bija pilnā meerā, pat pīlšlungs, kurfch, tā pats fajija, fenaf fīngri preiojees beedribas dibinafchana, turpmal bufshot winaš peefritejš, kamehr wina tapfshot tā wadita, tā tagad. Tā ka fchahš beedribas notuhšs ir weizinat weefīgu fadšhwi starp beedreem, tad sinams gan neta fīlta newajadsetu fagaidit no winaš. Beedribas loželā bija nodomajufchi fwehtfus eefahht ar deewalpo-fchanu un ufluhgufe preefch tam Tukuma Latw. bafnizlungu. Juergenfon lgu, bet wiafch efot no tam atteizees, jo preefch tam wajagot atkajās no konfiforijas. Wina weetā tad beedribas preefchneeks notureja isfus deewahrdus beedribas sahlē.

Weens truhfums gan butu japeemin. Sludinajums bija apfolita dšeedafchana — bet tahš nebija. Domehr publika apmeerinajahš, kad Drawneeka lungs išflaidroja, ka Wez-Sahtu semkopibas flolas dšeedataju foris ne-efot war ejišs atmafki, jo prahweišs fon Bilterling lungs, Wez-Sahtu kurators, teem to neatlahwis, lai gan flolas direktora lungs bijis ar meeru. Prahweišs teizis, ka wiazam gan nelas newarot but pretim, kad Drawneeka lungs (Wez-Sahtu flolotajš) peerchmis Tukuma Weefīgā beedribā preefchneeka weetu, jo tas efot peeaufšis zilweks, kas pats par femi atbildefshot, bet Wez-Sahtu audfetri nedrihšlot tahtdus fwehtfus apmeklet, jo wina waretu dabut fīktus eefpaidus. Br. Vihbeets.

No Durbeš. Wifur Latwijā tagad radufehs mifšiga dšifšchanahš uf preefchu, laika-garam libđi tikt, zits zitu dšenahš pahfpeht, weens otram ranga garam tikt, neweens negrib pehđigais palikt. Ari Durbe pehđigōš gaddš tad jau gan laifam bus labu foli fpehrufe uf preefchu? Drihštam gan zeret! Kad pehš ilgakeem gadeem pirmo reiš atfal Durbe nonahžu, tad ahrigi Durbe mas rahđijahš pahrgrošijufehš. Ja daudš, tad lahda jauna fchilte redsama, lahđš jounš krogš atwehrtš, tas wifš. Senat Durbe ari bij dšeedafchanas-beedriba dibinajufehš, kura peedalijahš pee Dobeles dšeed. fwehtkeem, tā leezineeki, tā Durbe un aplahrtne ari tautu-dehli, lam prahtis uf dailu, jauku, beedrigu fadšhwi, kas weenā lopā pulzejahš dimdinadami un išgobami. Tadeht gan gaidams un domajams, ka beedribas-larogs tagad „plafchi, jo plafchi lidinajahš, tahtli redsams, augsti zelš.“ Deemšehel, deemšehel, pawifam otradi. Beedribas-larogs tagad gul noputejis, fatihtš, fafafitšs trejdewineem pawedeeneem, naw neweena, kas wina pagilatu, kas no wina noflauzitu pufekfus un fīnefku-tihklus. Waj Durbe un aplahrtne dšeedataju truhfku? Waj butu wiazem patifšchana sudufe uf fadšhwi, uf beedrigu kopofchanos sem Vihgas flarahm. Waina gan weenigi eefch tam meklejama, tā naw neweena, kas pats pirmais gribetu stahtees preefchgalā un ufremtees wadoza amatu. Gan ir aplahrtne flolotaju deefgan, bet tee, tā rahđahš, domā: „Salda dufa mums!“ Wifam pafaulē reiš jabeidšahš! — Tapat Durbeš bafnizā redsams, jil maj par dšeedafchanu teel gahđats; fche dširdeš dšeedam katru pehš fawas pafchās melđijas, tikai retušpehš ihšišs. Gan tahtdā leelā draufdes bafnizā, tā Durbe, ir fawas brangas ehrgeles un ihpafchš dšeedatajš, bet fchis mas par tam rihpejahš, tā katrs dšeed, kad tikai wiazam meers, kad tikai wiazam naw drufku janopuhlejahš! — Ari flola, (fenaf bij sem Šchāfera lga wadifchanaš), tagad nemahš atpafak rahptees, flolenu flaitš mafinajahš, fahht dašči jau uf zitureeni fuhtit. Šehel, loti šehel, ka Šchāfera lgs muhš atstahja. Zerefim, ka uf preefchu muhfu flola atfal jels un eeguhs fawu agrako flawu, titlihđi rafees ziti kreetni mahzibu-fpehli. Šchinis laifšs, kur tautai wajadšigs derigu, mahzitu wihru un ftrahđneeku, newaram neweenam laut gulet.

- Medfūfch nahža, gulet gribu.
- Nelaišch mana mahmulit,
- Nelaišch mana mahmulite,
- Nelaidama tā fajij:
- Tew meitina daudš wajaga.
- Wajag' zindu, wajag' šel,
- Wajag' baltu wilainifchu,
- Wajag' puhru peelozit. —

Wezā pīlš, jeb labal fakot, pīlš-drupi, stahw tā stahwejufchi, atgahdinadami wezlaišus, fa-irufchi, it tā ifira wifa wehđrišiba un wamahziba sem Kreewijas ehrgta. Kur

wini palifufchi, fche fchlehpnefeji un brunneeki. fche dšelfuwihri ar dšelfu fīrdim, kur palizis Burchards ar faweem 150 ufzigajeem? Projam, projam bes atpafaknabifchanaš! Warmahziba jabeidšahš, taifniba jastahjahš winaš weetā, wehđrišiba jafuhđ, brihwefišiba jonahf. — Gan no wezajahm pilim iszehlfufchahš aplahrtne jaunas un wehl daudš leelakā flaitā, nekā fenaf, gan wezo joben-brahlu afnis pee sinamas laufchu fchiras wehl atrafi, bet kehdes reiš farautas, tahš nelaujahš wairš faweenotees. Nebihstamees wairš no Jufhu farubfejušheem fobereem; fpehzigš wehšfch no seemeleem nahđvams wiazus falauja tā trulus fpeelifchus. Tadeht wifas lepnās pilis lai pazetahš augsti, jo augsti gaisā. Kreewijas ehrgtis lidinajahš wehl daudš augstā. Grefnās pilis mums flahdet wairš newar, bet ari zeribas mehs mas uf wiazam leekam, zaur wina logeem gaisma mums neatfpihdehs un tumšbu mehs eenihstam.

Kas tahš jods par mahjam bij.

Kas tur kalna galināt?

Spofchi, flaidri glahfchu logi.

Puleeretas nama durwis.

Awifšs Durbneeks un aplahrtne lafa wehl ta parahmu; flolotaji un dšeedatajš par tam jo zeešchi gahda, tā ne-eeweefchahš brihwprahrtige laifrafki; Awifšs pawihris lahš, zena lehta, gaismas-flaugeem pa prahtam; Awifšs lafot ari naw jabaidahš, ka lahđš waretu saht gribfitees uf preefchu, kas muhfu zeen, paidagogus isbedetu no „falđas dufas.“

Lai dšihwo atihfšiba, mehs bufim arween pirmec — — no pafakas! A.

Jf Gaikem. Rudši apfehiti, wafareja puftihđš nowahlia un zela gabali wehl neapfrahpeti! Zeen. laftaji laifam domahš: kā faflan zela gabali ar rudju apfehifchanu un wafarejas nowahlfchanu! Bet nekamojees, zeen. laftaj! Šchinis bula laifšs pat „brahli“ un „fahťans“ fahht pluhftees un lamafchanaš wahrdus leelat, un tomehr labi fateel, lamdeht tad lai zela gabali, rudši, wafareja u. u. netafketu! Mehs Gaikeneeki bijahm eeradufchi ilgadus libđi ar rudju fehifchanaš beigfchanu, ari zela gabalu ftrahpesnaudu famafkat; bet fchogad tihri tā par brihnumu, wehl ne firas no zela rewidefchanaš. Warbut wehl loti mas leetus išis un zeli tamdeht wehl naw peenahzigi ismifufchi. Janogaida drufku febalu. — — Saimneeku leelakā dala fawu labibu fchogad ar twaika tutamo-mafchinu mehgina fult, pee lam tee weens otram ar zilweku fpehkeem ispalihđš. Metruhšt ari tahtdu, kas is fīnlahribas pufstundahm pee mafchinas nofehđ un plahpā. Weenam tahtdam „brihnumu-pehitišam,“ W. mahju ihpafchneeka tehwa, B., mafchinu apluhfojot, mas joziahfch atgadijees. — Kamehr wiafch ar lahđu laimizu faimneeku pee mafchinas runā, par to laiku faimina jaunakā meita, R. jēde, isjuhgufe B. lga ehreli un aiflehgufe flaili. B. gribedams braukt mahjā, atrod gatuwē ratus ween brihnahš, kur fīngš palizis. Tē peenahf R. jēde un faka: „Nemellefeet wif fawa dehta fīngu, es to flaili eeliku. Gjeet ween uf mahjam!“ B. eet uf mahjam un pafahja fawam dehtam fcho atgadijumu. Pehš gan atdabujis fīngu, bet prahwa tomehr efot uifahhta par tahtdu nerastibu. Gaikeneeks.

No Kurfifcheem. Par Latweefchu walodas leetafchana, tā ari wiazas newafchana ir fchini lapā jau wairaf reišas pahrunatš. Tamdeht ufluhfoju to par zeen. laftajeem pafifhamu leetu, tā pagafša teefahm un waldem pehš pafahwofcheem fīkumeem ir jawed fawi rakfi laufchu walodā, tas ir: latwifki un wirfteeefahm fchahdi rakfi (protoli, raporti u. t. t.) jaxem preef.

Luhđsu man nenemt launā, kad wehšiju atfal par fcho leetu laufko, kura Kurfifchōš un daudš zītās weetas teel fchimbrihđim daščadi kufinata; waf ar weenadu sparū un weifkmi, zihniareem un panahfumeem, nesimu teikt. Tefofchā gada martā nolehma fchejeenes pagafša teefa un walde neftaigat wairš prefikumigūs zelus, nedarit wairš fchim woj tam Relatweetim pa prahtam, bet west wifas fawas forespondenzijas (faraftifchanaš) latwifki, tā tas gadu agraf jau notika ar protokolēem.

Šchahđš folis fajehla Kuldigas aprinā, tā protams, daščadu eewehribu, jo Kuldigas aprinā, bes Kurfifcheem tikai wehl weenu pagafšu isnemot, fchajā sīnā nofchelojami palizis palakā, mas ween behdadams par fīngrajeem fīkumu nofajijumeem (fal. Kurfemes femn. līf. § 352, Pagafša fīkuma „Ispildifchanaš Instrukcijas“ § 25 ar išflaidr., tad wairafad general-gubernatora pawehles un Kurfemes komifijas femneeku fīkumu leetās žirkulari un išpreedumi.)

Daščas pagafša teefas un waldes negribeja waj ne-fpehja apraftees ar domahm, tā wiazam peenahfahš uf latwifkeem rakfšem latwifki atbildet, bet fchelojahš par prefikumigi fwefchā walodā fahahđitu rakfšu atraidifchanu pee uraugu teefas. Šchi fchidlahš atraidifchanu leegt, pat wehl amata wihrus par to fauldama pee fīngras atbildibas. Repeetita ar to. Dewa pagafša teefai rahjeenu, tā fchi udrifhtrejufehš wiazai fuhtit latwifki pafifojumūs un fchahđu „neuhfchana“ tā teefai tā waldei fīngri noleedfa!

Lai gan jau maria mehnefi flawa zeen. Kurfemes komifjai femn. līf. leetās par wifu to eefneegis luhguma

raksts, tad tomēr vēl šķeit nāv peenahfufe wajadfigā atbilde, bet aprīka teefa strahdā tahdā garā arweenu uš preefšū.

S. g. 22. jūnijā Kurīfšu pagasta weeteeku pulks, peemineem nolchmumeem preefridams, atfina par waja- dfigu, wifus rakstus list west latwifli un ušajinat zaur awifem Baltijas eestahdes, lai tahs fawu farakfifšanos ifdara tant. Šho weeteeku fpreedumu aprīka teefa atkal „in toto“ nozehla un wehl fauz nolzejus, pat preefš- zehleju un farakfifitaju, kā par lahdu fodamu darbu, ter- minā pee atbildibās. Pateefi, eewehrojama „laila fihme“! Lai gan augstā walfts eerehndis peemih Baltijā, pahrluh- fodams teefas, waj pilda pareifi likumus un nedara fpai- dišanas, nemahs dafha teefa deefgan drofhu peeri, strahdat til preehdabigi, preefikumigi, nepolitiski un pret laifa garu! Pilnigu atfifšhanu ispelnahs tee wihri, furi neluhfo uš nefahdeem fpaideem, bet ifturahs pehz augstās Walftswaldibas prahta un, ukumeem paklausidami, nepahr- fahpi tihfhu fawu amata fwehrestu. Ibhafhi fche fcho leetu dara geuhfatu wehl tā lailā pateefiba, kā dafhi amata wihri nefpehz waj nedrihfst eet ftingreem fokeem uš preefšū, pat tihfo behgt atpatat pee Wahju rakfiteem un weens no amata wihreem fkepeni zil fpehdams strahdā kā „mellā fchurfa“ preti likuma un zitu amata wihru notei- kumeem, tamdehl kā wiafch — — decimfchehl, neprot lat- wifli til daudsi, zil wajadfigs.

Daudzi raugahs ar ilgofšanos, kā fcho leetu iffchirs augstais senatora lungs, furaam wina nefen tika eefneegta. — Weens pr. daudseem.

No Rīgas lihds Simbirskai. Braukdams pa dšelf- zelu, raudfiju falihdfinat Kreewu semneeku mahjas ar Bal- tijas semneeku mahjam. Kā warbut jau katris Latweetis bus dširdejis, Kreewija naw gondrihs neweenas fewifchli fahwofšas mahjas, bet til meestini, fahdfšas, pa 10—20 un 100 mahjinas kopā. Mahjinas wifas mafinas. Lihds Smokenfai wairat no apakeem balkeem buhwetas, ar falmu jumteem; tuwat ap Mastawu un aif winaas lihds pat Sim- birskai ir beefhi redfamas ballas, lofšas muhra mahjinas ar fali krahfoteem blela jumteem. Katrai mahjinai galā 3 logi un tapat fahnds wif no weetas. Šchis mafas mahjinas, lai gan fmulafas, glihtafas un mihligafas, neta muhfu leelo fainneeku muhra mahjas, tad tomēr falihdfi- not wina wehtribu ar pehdjo wehtribu, atrodam, ka Kreewu tauta ir wehl nabagala, neta Latweefchi. Latweetis, ja ne wairat, war tal pehz grahtas, darba pilnas nedetas ifdan- zotees fawās fainneeku mahjās. Logu Latweefcheem til daudsi newajaga: par deenu wini laulā pee geuhfa darba.

Es prafju lahdu lihdsjelozofchu Kreewu, komdehl wini netaira leelafas mahjas, waj wina wif til nabagi un ne- fpehjneeki? — No mehš darifim ar leelahm mahjam? Wehrgu mums naw, preefch fureem butu wajadfigi leeli fchluhri. Katram ir fawā femes fubritis, fawa mahjina, fawā firdfrafch un wehl lahds fufionis; ko nopelnam, tas peeder mums pafcheem. Semes nu gan mums drufku ma- fal, un ta pate wehl tā nezehdfigi ifdalita: garās fchaurās ftrihpās. Seewai ar behrneem nepeeteel pee winaas darba; wihreefcheem, ja negrib gulet, jaet uš muifchahm pelmā, un tur daudsi nealiez. Latweefchu mahjas mehš til par fchluh- neem fouzam, fur zits uš zita pa 5—10 familiju krawfahs. Nemfim par peemehru peezas Kreewu mahjinas, furaas ir 5 afas garas un 3 platas, no winaam war ufaihf mahju 20 afu garu un 15 platu. Tahdā fchluhri war fadfiht wifu pagafu.

Es, gribedams aifstahwet fawu tehwiju, fahfu leelitees ar kulturu, fribu un mahfku. — Waj Kreewija ir tahdas pilis un muifchad, til ftaltas, til mahfktigas, ar til fmu- keem dahfsem un alejahm? Waj tur dšihwo til mahjiti un iglthiwi augfi lungi, kā pee mums Baltijā? Waj juhfu semneeki brauz ar kalteem rateem uš federem, waj wini prot laft laifkrafstus? — Statees fur ftatidamees, wifur war redset fapratigu darbu un nenofchelotus publitāus.

Kreewā prafija man, waj es efot wahzeetis jeb Lat- weetis. Atbildeju, ka Latweetis. Wiafch fahfa puhftees un fplaudit no dufmahm: „Atkal weens „duraks“ — leelahs ar to, ar ko pawifam nabags; brijnumis, kas juhs ir par til leeleem mulkeem potaifijis? . . . Baltijā ir gan ftaltas pilis un semneekem lakti rati uš federem; bet waj tee pee- der Latweefcheem? Ihtam Latweefcham, kas wehl naw aifrijees ar Wahju kulturu, naw pat femes, fur stahwet un gulet; wiafch kā swirbulis, katru Jurgu deenu teel dfenats un baidis no weena pafchka uš otru; ne winaam ir mahji- nas, ne buhdinas, ne ar firdfina. — Wiafch ir nabags wehrgs.“

„Dru fuhfr, no fawa brahla fweedreem dšihwot — ta ir juhfu kultura, to juhs proteet mahfktigi ifwest; preefch tam jums naw ne launa, ne ar firds. Eji til uš puifchu fitgu un noding labi lehti gada wehrgu: tahdu lupatu jau nehrufhi. — Un kad mafchinas fapirkfim, tad wehl wairat aifks kalpu; pat par wehderu putras warehs ftrahdneeku dabut; fur tad fche ees; Riga jau piina ar tahdeem de- delneekem.“ — Šho dširbot es nofarlu; putra un filtes

fahfa nahfr atraugas un es ar lahdu neifglhtotu muifchu wairs nerumaju. — p.

No Tehrbatas tuwuma teel „Wirulane“ fchahds at- gadifjums wehftis: 15. augustā tika M. M. draudfē mif- ones fwehli fwineti. Uš fcheem fwehiteem muhfu mah- zitajs bija ušajinajis M. draudfes mahjitaju par palihgu. Šchis tad tureja fprebiki par Mark. 7, 31—37. Sprebika fahkumā wiafch runaja par Igaunu fentfchu deewellu zee- nifchānu. Deewellis Ulu pehz wina domahm dšihwojis mefchā, lahda leelā, zaurā ofolā. Pee ta ofola Igaunai uf- kuhrufchi leelu uguni, dangojufchi un lehfajufchi ap uguni un ofolu, un dšedojufchi, un brehfajufchi breefmigi. Tahda bijufe Igaunu fentfchu deewalpoſchana. Bet nu Igaunu tautai efot jauns deewellis Ulu, furu Jaun-Igauni tub- ſtofcheem eetot uš Wenderu peeluhgt un wina kaulus zeenit. Šhee Jaun-Igaunai, ar taifnu wahrdu nofautti, efot loti prakti Igaunai. Uš to wifā leelais klaukfaju pulks tapa nemeerigis un pilis. Kad fchi mifiones deewalpoſchana bija beigta, tad peezi wihri gahja pee mahjitajeem un luh- dfa tuwaku ifklaidrojumu, furefch tas deewellis efot, fura kaulus wini peeluhdfot un zeenot. Pehz wairakreifga waj- zojuma fwefchais mahzitajs atbildeja pitti: „Kad Juhs wehl efat til mulki, ka to nefaprotat, tad faku Jums flaidri, ka fchis deewellis Ulu ir G. M. Jakobfons, fura kaulus tagad wifa Igaunu tauta kā elka deewu peeluhdf.“ Tad weens no wihreem wajaja: „Waj tas bija Juhfu fprebika pamats, furu Juhs if ewangelifjuma lafjat preef- chā?“ Mahzitajs atbildeja: „Eefatatees fawās laifkrafstās, gan tad Juhs redsefet, ko Juhs peeluhdfat.“ Wihri fajaja: „Kadehl Juhs atnahzat muhs faimot un lamat. Kad efam wehl pagani, tad padarat muhs pa preefchu par fufitigeem zilwekeem un wehlaki prasat no mums naudu preefch paganeem.“ Tad pafchu mahzitajs peezehlahs, fagrahba fahdu wihru pee pleza un kruhtim, fahka to uš durwoju puſt raut un brehja: „Ifejait! Ta ir mana mahja, fura Juhs atrodatees!“ — „Ta ir draudfes mahja,“ wihri atbildeja. „Waj Juhfu amats un peenahkums ir pee kruhtim lertees?“ Tad pafchu mahzitajs palaida wihru, eefreheja fahru ifabā un wajaja alafch: „Kur wiafch palika? fur wiafch palika?“ Wihri domaja, ka mahzitajs mellē tulaku un fahls ar winaem lautees. Bet atpatat atnahjis, tas nerunaja wairs ar wihreem, bet aiginaja amata beedri projam.“ — Šchis notikums leezina atkal flaidri, ka muhfu mahjitaji, fawās fprebikās tahs leetas nepeeflahjigi aiflahrdami un fainodami, kas laudim mih- las, fazel pee teem ihgunum un zaur to tihfcham saude kauschu mihlefibu un zeenibu pret fewi un bajnizu. Kad jel reis muhfu mahjitaji fahls atfihfr, ka wina ir draudfchu dehl, bet ne draudfes wina dehl? („B. S.“ Red.)

Mahjitaju nabadfiba. No mahjitajeem farakfitaais un Neweles gubernas konfifitorija drulatais Igaunu walodā ifdotais laifkrafstifch „Risti rahwa pūhapaewa lehi“ (Kri- ftigu kauschu fwehdeenas lapu) rakfta tā: „Muhfu mah- zitaju leelakai dalai ir loti fmagi fawu behru fkolofcha- nas tehrius aifmafkat. Gandrihs wifem teem muhfu femes mahjitajeem, furu behri ahrpus mahjas fkolās ap- melē, janem pafcheem mahjā zitu behri uš kofsi un tee jafkolo un tā fawam ihtajam amatam blafam jakopf fahnu amais, lai titku zauri.“ — „Wirulane“ peefhmd fcheem mahjitaju teikumeem tā: „Kriftigu kauschu fwehdeenas lapu“ ir gan laifam fchekli, ka muhfu dwehfelu gani, kā „wifwehtigatā amata wallataji“ pee fawahm leelahm fweh- tigahm wajadfbahm dabu tikmaf algas, ka nefpehi ne fa- wus behrnus fkolot. Mahjitaji gan nemas naw mahjiu- fchees behru audfinafchanas finibas, mehš ari ne-efam dširdejufchi, ka lahds fawus behrnus ufijejis wina fkolof- chana; bet kad tas tomēr atgadijees, tad mehš nefaprotam, kā mahjitaji war ar to kaut ko nopelmit, ta leel fawus behrnus tahki pilfehtu fkolās mahjit un pafchi mahjās atkal mahja zitu behrnus. Pilfehtās wina pafchu behru fkola, fortelis un pahrtika mafā daudsi dahrgaki, nekā wina mah- jās par lahda zita behrna mahjifchānu war dabut. Tā tad winaem daudsi labaki deretu pafcheem fawus behrnus mahjit ar faweem mihligeem un frefnigeem wahrdeem, la- mehr pilfehtas ar fawahm glufchi pafauligahm fkolahm un launahm eerafchahm muhfu mahjitaju behrneem pehz wina pafchu mahjibahm nemas neder. „Swehdeenas lapa“ tē ifturahs tā, kā darbu deenu algadifis, kas naw faprotams un ar pateefibu nefafan. Bet par to nekas nefait; to wina dara muhfu dahrgai bajnizai par labu un bajnizās labums alafch ja-aifstahw. Muhfu fkolotaju alga ir gan 50 reifas mafaka neta mahjitaju alga, bet par to ari nekas nefait; fchee wihri fpehi ar fawu algu fawus behrnus deef- gan fkolot, jo dahrgā „Swehdeenas lapa“ par to nemas nefuhdfahs, ka fkolotajeem butu „loti fmagi fawu behru fkolofchanas tehrius aifmafkat.“ Bet to gan wina weh- letos, lai draudfes mahjitaju algas wehl oirfahfr paleelinatu. Waj tad Juhs, „Swehdeenas lapa“ lafktaji un mihletaji, nu redsat, ko Juhs fawās mihlas lapas idewejeem un if- platitajeem efat paradā?“ — Neweles Wahju awife „Re- walfche Zeitung“ atfihfr fcho mahjitaju fchchlofchānos par itin pamatigu un ir tahdehl loti pifta par „Wirulanes“ pee-

fihmejumu, nofautdama pehbejo itin prasji par melfuli un ihpafchi tahdehl, ka ta faka, ka fkolotaju alga efot 50 reifas mafaka neta mahjitaju alga. „Wirulane“ tā protams, newar par lahdu goba aiflahrdhanu klufu zeeſt, bet atbild „Rewalfche Zeitungai“ tā wina nebut ne-efot melojufe, jo warot daudsi fkolotajus pee wahrda fahki, furi tilai 100 rubkus algas dabujot, bet nefinot neweena mahjitaja, fura alga butu apafch 5000 rubkeem, tas latfchu efot 50 reif wairat nekā 100 rubli. Bet ja „Rewalfche Zeitungai“ ar to wehl nepeeteefot, tad wina warot tai ari ufahdit mah- zitajus, furu eerehmumi efot 12,000 lihds 15,000 rublu par gadu.

Igaunija. „Wirulane“ teel wehftis, ka lahdas draudfes mahjitajs un bajnizās preefchneefa lungs lahda fwehdeena pehz deewalpoſchanas fa-ajinajufchi fkolotajus, pehrminderus un pagafiu amatu wihrus uš fapulzi, fur tad wina weens pa otru nehmuſchees tos bahrgi norahfr, ka tee efot nepaklaufigi un neprotot teem wairs godu dot, kam gods peenahfotees. Draudfes preefchneeks teizis uš fkolotajeem: „Ar Jums newaru nemas meera but, bet ihpafchi ar teem ne, furi 1) loti gresnas brehbes walfā, biffchu fribu galus pahf fahbafem mauz un elkfinaus walfā, ka meitu wehribu gresch uš fewi, 2) ar teem ne, furi ar pafauligahm domahm nodarbojahs, nem dalibu pee jaunloiku eetaifem un beedribahm. Neweens fkolotajs nedrihfst tahdas domas ifrahdit. Neweens ari nedrihfst if- zitahm grahmatahm laudim preefchā lafti, ka weenigi if- zitahm, furas mahjitajs par derigahm eewehle. Neweens nedrihfst Terbatā un Wilandē ifdotos laifkrafstus lafti, wehl mafaki preefch teem kaut ko rakfuit. Itai „Talina Söberu“ un „Kriftigu kauschu fwehdeenas lapu“ Jums brijhu lafti. Kas pret fchihm pawehlem darihš, tas tiks no weetas atlaifst.“ Waj tam fkolotajeem listis par wainu, ka dafchi jaunakee no teem pret pretinahzeju bes zepures nepaklanotees. Tas ari turpmaki nedrihfstot wairs notift. — Iſ ta re- dsams, ka Igaunija fkolotaji top wehl wairat apfpeefi neta pee mums.

Senata 4. departamenta prefidents, senators geheim- rats Salomons, eezelts par zimlufafajijas departamenta prezidentu.

Peterburgā, 5. fept. Finanzministerija apfpreefch jau- tajumu par muitas ufifchhanu uš maifeem, kas top ifwesti uš ahrsemem ar labibu un tad atkal nahfr atpatat tuffchā. — „Waldibas Wehstnefs“ fimo: Tautas apgahimofchanas ministra padomes lozelis krafs Wolkonkfis (agral Peter- burgas kurators) eezelts par ministra palihgu, geheimrahta Markowa weeta. — „Golofs“ ftahsta, ka fahstahdotees fa- beedriba ar 2½ milj. rublu leelu kapitalu, dehl kahrtigas braufchānas ar twaifoneem pa upem Sir-Darju un Amu- Darju un pa Arala esaru.

Odefā, 5. fept. Kabiras eekemfchana un Arabi beja faguhfifchana pamudinaja aifbehgufchos Giropeefchus gree- ſtees atkal atpatat uš Egipti; uš twaifoneem, kas brauz uš Alekfandriju, wifas biketes pahrdotas. — Iſ deenas pee- nahfr pa 600 wagonu ar labibu; fpihkerei pahrpilditi; neh- meju naw.

No ahrsemem.

Wahzija. Liberaku partijas zeribas pee nahfchahm Prufchu tautas weeteeku zefchānahm aug. To peerahda reichstaga zefchānas ifnahkums Brombergas aprīki. Šchi apgabala zefchāna bij no reichstaga apgabsta dehl dafchahm nelahrtibahm, kas pee tahs bij notifufchās. Pee jamaas zefchānas progresifitu kandidats Hempels dabuja 5143 balſis, un wina pretineeks no konferwatiwās partijas 4349. Tā tad pirmais bij eezelts.

Italija. Franzufchu waldiva peedahwajufe Italijai atfwabinat Italeefchu yawalftneeku Meffino Tunife no zee- tuma zaur apfchchlofchānu, bet Italeefchu waldiva to naw peerehmufe. Wina pagehr, ka Franzufchu kara teefas fpre- edums titku apgahis, kā nelikumigs, un ka Meffino leeta titku nodota weetigam Italeefchu konſulat.

Konſtantinopolē, 17. (5.) fept. Zaur Anglu panah- lumeem uš kara lauka muhamedami loti fafufinatati. Robe- ſchu ftrihds ar Greakiju rada nemeeribu. Uš Portas weh- lefchānos leelwalftis brijhdinaja Greakiju.

Egipte. Kauja pee Tel-el-Kebiras ifzehlufe Meffan- drijā leelu preelu, it ihpafchi pee tureenes Giropeefchu ee- dšihwotajeem. Egipteefchi, kas agral no lediwa Tefwika atrahwufchees, tagad fteidfotees no wifahm pufem, iffajit un apgalwot lediwam fawu padewibu un paklaufibu.

Par Arabi beja apzeetinafchānu Kabira, fimo, ka tas tur mehginajis laudis ufmuſinat uš pretifibu pret Angleem un kara turpinafchānu. Bet Kabiras eedfihwotaji, kas ir meera mihlotaji un jau agral bij wahji Arabi beja draugi, to naw klaukfufchi. Kad beidlot atnahza fimo, ka Anglu fpehi tuwojotees Kabirai ar leelu fteigfchānos, polizijas preefchneeks ar kauschu palihdfibu fanehmis Arabi beju zeeti, lai waretu to nodot Angleem. Tā Aulstrumneeki ar- weenu mehds ifturetees pret kritufchu partijas wadoni.

Sludinājumi.

Es tagad dīļoju **Sinderceļa Nr. 17.**
Adwokāts: **J. Einberg.**

Kokneses dseedafšanas beedr.
bibliotēkas laistājus lūdzam īsleņētāš grahmatas
2 nedēļu laikā, līdz **22 septembrim** šā g. at-
dot Kokneses valsts skolā. Kurš wehl libš šim
vehdejām termiņam nebūs leņētāš grahmatas atdevis,
ta wabēds tiks īsleņināts awīšs.
Preefšneeziba.

1 jeb 2 sehni,

kuzi latwiski un wahziski runa, un riktigi
raksta un par burtulizejem (Schriftseker) gri-
betu mahzitees, war tublin peeteiktees —
Zehfis, K. Matšernecka drukatawā.

Behrni no laukeem

war dabut šahdā godigā famiļiš **piņigu skolā**
mahzibu un klaweeru fundās. Jancetizābe
Rigā, Peterburgas ahrpilsēbā, Leelā Aleksandra eelā
Nr. 158 b. Luwatas finas aridjan dabujamas Puhzifšu
Gederta šā grahmatu pahrdotawā.

Been. pag. waldem peedahwajam
galwas naudas grahmatinas
us laba papibra un
magasinas grahmatinas
Puhzifšu Gederts un beedris Rigā.

Skolotajeem un skolū waldem
sinojam, ka wehl preefš seemas skolāš fah-
kuma īnahšs muhšu apghdeena:
Sehta un Skola,

Sanna lasama grahmatā eefahzejem mahjā
un skolā.
Sarakstijufši Kaudites Matšis un Steršu Andrejs,
Pirmais sehjums.

Schnakenburga

grahmatu pahrdotawā, Rigā,
Maršal-eelā Nr. 5.

P. Deepina apghdiba, Zehfis,
īnahja un wifās grahmatu pahrdotawāš dabujama
šahdā grahmatā;

Geografija

tantas skolahm.

Sarakstijis R. Kaudits. — Matka 25 lap.

Zaunas grahmatas.

- 1) **Memiršibas jantajums.** Stahis. Matka 10 lap.
- 2) **Ar tehwa atlaufšanu.** Jofu luga 2 zehleendš
Latw. no Bodneel-Zaunsema. Matka 25 lap.
- 3) **Pahrekranta Zahnis** un wina domas par tau-
tikšas djejas nodibinafšanu. No Kalniece. Matka
25 lap.
- 4) **Dseefmu pawafaris,** djejas no Wensku Ed-
warta. Matka 25 lap.
Dabujamas no Puhzifšu Gederta un beedr.
apghdibas, Rigā.

Sweizinaschanas un laimes wehlejumu kahrtis,

krashfotš, glihtšs sihwejumš
wifadahm pukem un ar latw. usraf-
steem, un wifadi pukaini papibri,
tagad dabujamas Puhzifšu Gederta un beedra
grahmatu pahrdotawā, Ahr-Rigas Kalku- un Dīrnawu-
eelas stuhri Nr. 14.
un dafchi jauni musturi peenahfufši klah.

Wairaf mahjas, Rigā awrīnš un Ri-
gāš tumumā, tā ari
krogī pee leeljeza, ir pahrdotami. Luwatas finas
wafneedi A. Ahbraudi šā, Rigā, Ahrpilsēbā pagari-
nātā Keepuru eelā Nr. 3 no pulstēn 9 rībā.

Mitaurē.

Botetas ahbeltees pahrdos atkal no 20.
septembra fahfot **P. Cassmanis.**

Zaunam skolāš gadam

peedahwajam wjadfīgās skolū grahmatas Latw. Kreewu un Wahzu wa-
lodās, tā aridjan wifās zitas skolāš wjadfības un rakstamas leetas.
Pee mums aridjan dabujamas Latw. dseefmu grahmatas ar fahdrū druku,
stiprōš, glihtōš eefehjumōš un wifadahs zitas Latw. grahmatas.

Puhzifšu Gederts un beedris,
Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 14.

Šahdas skolāš grahmatas dabujamas no Puhzifšu Gederta un
beedra apghdibas:

- 1) **Dabas mahzibas** pirmais kurss tautas skolahm. Sarakstijis J. Kalnīnš. (Dra pahrdotawā un
pawairōta druka.) Geseeta beefšs wahfšs 30 lap.
- 2) **Geografija tantas skolahm.** Sarakstijis R. Kopmanis. Ar dandš fihwejumem. Geseeta beefšs
wahfšs matka 40 lap.
- 3) **Kreewu walodas mahzibas pirmais fahfums.** Latweefšu tautas skolahm fahfifšis awrīnka
skolotajš Dabfšs. Matka 40 lap.

Muhšu grahmatu pahrdotawā dabujama Keis. Majest. Aleksandra III. portreja,

eljas krashfahm, drukata krashfahm bilde, generata
mundeerā, gandrihš pilnā augumā, matka:
plata, seltitā rahmi, 24 zollas augsta, 19 1/2 zollas plata 3 rbl. gab.
28 " " 22 1/4 " " 4 " "
tapate seltitā barota rahmi " " 5 " "
ar froni un walšs ahboli 6 " "

self. bar. rahmi ar froni un walšs-ahb. 34. j. aug. 29 j. pl. 10
Us ihpafchu pagehreshanu teel aridjan fahfifšis frotati rahmi
fahfawoti. Zeredami, ka pagafšu waldeš pag. teefas, beedribas un
priwat personas, fawa mihlota Semes Tehwa bildi eegahdahs, efan
to tik wifai lehti awrehkīnāfufši.

Puhzifšu Gederts un beedris,

Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 14.

Brabli Martinson, Rigā,

lantoriš un lehgeriš Ahr-Rigas Kalku-eelā Nr. 8, Wehrmana dahfā tumumā,
pahrdos leelumā un mafās dahfās: fahli, fihfēs, lapu tabaku, ratu fimehri, deganti, trahnu,
petroleumu, fehfoziņus, tā aridjan seepes īs flawenās Peterburgas A. M. Schufowa fa-
brīkas, un peedahwā fawu

laukfaimneezibas-mafšinu un rihfu lehgeri.

Franz Richtera ihštenās fiftu fulfchanas mafšinas,
preefšs rotas un gehpeta bruhfes, wifadā leelumā, un zitas wifās laukfaimneezibas-mafšinas
un rihfi par lehtateem zeneem un peechmigeem nolihgumeem.

Augst- un widus grahdigeer superfosfati ari dabujami.

Waldenburgas glahfchu fabrikas baltās logu glahfes un U. F.
Schwarzhoffa Sweedru arklus ar tšchuguna, dšels un tehrauda lemefcheem
tura noliktawā un pahrdod par fabrikas zenahm.

Sander Martinsohn,

Rigā, Ahr-Rigas Kalku eelā Nr. 16.

Stempelmark. un stempelpapirhis

ir dabujams pee

E. Jakobsona,

Zelgawā, Upes-eelā Nr. 4, aif bruhw. Germutha.

Egles un preeces balkus, plan- kas, dehtus, lates

un wifafadus buhwofotus par lehtu mafšu peedahwa

E. Jakobsohns,

Zelgawā, upes eelā Nr. 4, aif bruhwera Germutha

Ruston, Proktor un beedra Einkolnē, lokomobiles

un
garainu fulamas mafšinas.

Agenti:

Ziegleris un beedris,

Rigā: Pilf. Kalku-eelā Nr. 6, fehta.
Reepaja: Leelajā eelā Nr. 6.

Tirgus finas.

Laifs jaufs, faufs un fihš; tītai wafareem jau
metahs wehfahs.

Ahrsemju tirgus zenahm kribot, ari fchejeenes tirgus
newareja atdšhwinatees, lai gan pahrdewēji wafemināja
fawas jenas, tā fa fchejeenes zenahm wafafsetu krib
wehl wairaf, lai eefehitu fahibgt.

Rini fīngri. Peewēfš neveeweewa.

Ranepaji pa wezam. Par nedefahm jau wafah-
wofchahm zenahm wehdejās deenas drufstu atfal fahbga.

Ranepes semaku. Pahrdewēji, redsebami, fa ari
wafeminatāh zenahm neradahs pīrjeju, bij peeferefš
wehahpites wehl wairaf, par fchahwētahm fehtlahm us
oktobra termiņu tagad wafidami tītai 135/6 lap. wadā;
bet tomehre pīrjeju neho wehl neronašs. — Augusta pa
dšelsfēžu weewa wudu 600.

Rinfefllu kronis wehl bef lihgumeem.

Rinfefllu brablis kribi. Schejeenes dīrnaw-
neeti 87 1/2 % fehtlas fahbga var 138 lap. wadā us
oktobra termiņu, eksportēri turpretim fola tītko 135/6
lap. wadā.

Rweefš walafiti; 128/30 mahz. tweefš matka
130 lap. wadā.

Rudfi wlahnu. Mafas warijas 118/20 mahz.
rubfu famatka, ja dandš, ar 98/100 lap. wadā. Leel-
lafajam warijāhā truhfš pīrjeju. — Augusta pa dšels-
zekeem weewa wudu 491,600.

Rufas semaku. Zaurmebrā wafā 74 lap. wadā,
bet neka dandš nefahbga. — Augusta pa dšelsfēžeem
weewa wudu 820,000.

Rweefš fīngri; trahjumš mafē. — Augusta we-
weewa pa dšelsfēžu wudu 215,000.

Birfchas un andeles finas.

Peterburgā, 3. (15.) sep.

	Pir.	Alber.
Puſimperiala	8. 20	8. 22.
5 1/2 % bankbiletā 1. īfladums	94 3/4	95
5 1/2 % " 4.	90 1/2	90 3/8
5 1/2 % inftr. 5. afnehmums	91 3/8	—
Austruma aifnehm. no 1877. gada	89 3/8	89 1/2
1. 5 1/2 % Kreewu prem. aifnehm.	213 1/2	214
2. " " "	206 1/2	207
Rib.-Bolog. dšelsfēža obl. 2. afm.	—	129 3/4
5 1/2 % fonfol. 1871. gada aifnehm.	—	—
Dšefas wif. hīwot. bank. 5 1/2 % obl.	128 1/2	128 3/4
Kreewu fimes-tred. 5 1/2 % fihlu-fihmes	94 1/2	94 3/4
Gharfowas fimef. 6 1/2 % fihlu-fihmes	249	249 1/2
Reelajas Kreem. dšelsfēža afhjas	258	—
Rigas fomerz.-banfās afhjas	145 1/2	147
Rigas-Dīnaburg. dšelsfēža afhjas	160	—
Dīnab.-Witebf. dšelsfēža afhjas	130 1/2	—
Wafšchamas-Zeredp. dš. afhjas	—	—
Orlas-Witebf. " " "	—	—
Ribinfkas-Bolog. dš. afhjas	67 1/2	67 3/4
Wafš.-Bref. dš. afhjas	—	107
Baltijas dšelsfēža afhjas	—	100

Kungu garderobu weikals

no **Chr. Dubinsky,**

Nē 5a. Teatra bulwari, Berga namā, Nē 5a.

peedahwā leelā īshwehl un par lehtalahm zenahm, wifadahs gatawas kungu drahuas, tā:
wafaras paletos no 13 rbl. fahfot

bifšas " 5 " " u. t. t.

un īfemahs us drahnu wafstehfumeem wiflabato un lehtalo darbu, īs eefš un ahr-
meš drahnahm.

Kungu drehbju magafina no Chr. Lermann,

Rigā, Leelā Kaleju eelā Nr. 21, Zahnu eelas stuhri,

pahrdod gatawas kungu apgehribus, tā seemas paletos no 16 rbl. fahfot
un wafstehfchanas ihstā laikā fahrtigi īfdara un mehreni awrehkīna.

Gefšch- un ahrsemju drehbi, fas atrodahs manā noliktawā awrehkīnu pa
fabrikas zeneem.